

Кафедра історії України та всесвітньої історії
ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ
2024/2025 н.р.

Каталог 2. Професійно орієнтовані дисципліни
Перший (бакалаврський) рівень

Кафедра, яка пропонує освітній компонент	Викладач, який буде викладати освітній компонент		Назва компетентностей, на розвиток яких спрямований освітній компонент	Результати навчання	Методи викладання	Перелік галузей знань/ спеціальностей, для яких пропонується освітній компонент	Вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати освітній компонент	Обмеження щодо семестру вивчення
	лекції (18 год.)	Семинарські (16 год.)						
РОЛЬ ОСОБИ У СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ (бакалаврат) 90 год. (3 кредити)								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Токар Н.М.	к.іст.н., доцент Токар Н.М.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях; Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення; Знання сучасних досліджень в галузі історії; Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії,	<i>Студент:</i> <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку; <i>Знає і аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність; <i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією; <i>Демонструє</i> інтегроване	пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемний виклад; частково-пошуковий або евристичний; дослідницький	Без обмежень	Для студентів неісторичних спеціальностей основна вимога – вивчення курсу «Історія та культура України». Для студентів спеціальності і 014 Середня освіта (Історія) – вивчення курсу середньовічної історії України	Для студентів неісторичних спеціальностей – не раніше III семестру. Для студентів спеціальності і 014 Середня освіта (Історія) – не раніше III семестру

			використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу; Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності	мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки; <i>розуміє й популяризує</i> історико-культурну спадщину України та світу; <i>Працює</i> з джерелами інформації, <i>інтегрує</i> їх у зміст навчання історії, <i>представляє</i> та <i>обговорює</i> відображені в них факти, явища, події, <i>визначає</i> власну позицію щодо суперечливих питань				
РОЛЬ ОСОБИ У РАННЬОМОДЕРНІЙ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ (бакалаврат) 90 год. (3 кредити)								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Токар Н.М.	к.іст.н., доцент Токар Н.М.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях; Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення; Знання сучасних досліджень в галузі історії; Знання категоріально-	<i>Студент: пояснює і характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку; <i>Знає і аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність; <i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати	пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемний виклад; частково-пошуковий або евристичний; дослідницький	Без обмежень	Для студентів неісторичних спеціальностей й основна вимога – вивчення курсу «Історія та культура України». Для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія) – вивчення курсу ранньомодерної історії України	Для студентів неісторичних спеціальностей – не раніше III семестру. Для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія) – не раніше IV семестру

			<p>понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу; Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності</p>	<p>суспільні явища в розвитку, вільно оперує спеціальною термінологією; Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки; розуміє й популяризує історико-культурну спадщину України та світу; Працює з джерелами інформації, інтегрує їх у зміст навчання історії, представляє та обговорює відображені в них факти, явища, події, визначає власну позицію щодо суперечливих питань</p>				
Історія країн Центрально-Східної Європи (XIX – поч. XX ст.)								
кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Позднякова І.С.	к.іст.н., доцент Позднякова І.С.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство.	Сформувані цілісне уявлення про характер, основні етапи й особливості історичного розвитку народів і держав Центрально-Східної Європи протягом XIX – поч. XX ст.	Лекції, семінарські заняття.	014 Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	6
Історія державних символів країн світу								

кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Позднякова І.С.	к.іст.н., доцент Позднякова І.С.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства. Здатність зберігати та примножувати моральні й культурні цінності та досягнення суспільства.	Можливість орієнтуватися в державних символах, вміння ідентифікувати та розрізнати офіційні знаки держави.	Лекції, семінарські заняття, ІНДЗ (індивідуальні навчально-дослідні завдання)	Всі	Базовий шкільний рівень знань	III-IV семестр
Теорія та практика історичної науки								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук; - формувати теоретико-методологічне підґрунтя для вивчення фахових дисциплін спеціальності	- самостійно здійснювати пошук та аналіз історичних джерел, методично правильно працювати з науковою літературою; - простежувати логіку розвитку того чи іншого історичного явища чи події; - аргументувати власну точку зору на дискусійні питання; - чітко викладати історичний матеріал із використанням відповідної спеціальної лексики; - засвоїти принципи та методи історичних досліджень; - засвоїти практичні навички щодо написання наукової роботи з історії	Лекції, семінари, самостійна робота	014 Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	III-IV семестр
Історія країн Центрально-Східної та Східної Європи в V–XVIII ст.								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;	- усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами	Лекції, семінари, самостійна робота	014 Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	IV семестр

			<ul style="list-style-type: none"> - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення на основі розуміння історії та закономірностей історичного розвитку народів Центральної, Східної та Південно-Східної Європи; - володіти категоріально-понятійним апаратом та хронологією історичної науки 	<p>в історії народів Центральної, Східної та Південно-Східної Європи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основні підходи до вивчення політичного, соціально-економічного, культурного життя народів Центральної, Східної та Південно-Східної Європи; - критично оцінювати здобутки історичної науки в Україні та інших країнах і втрати, аналізувати причини останніх, виявляти малодосліджені, замовчувані, або спотворені раніше проблеми, події і факти минулого 				
Повсякденне життя народів Європи в епоху Середньовіччя та Модерний час								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	к.іст.н., доцент Марченко О.М.	<ul style="list-style-type: none"> - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення Європейської цивілізації на основі розуміння повсякденної історії та закономірностей розвитку предметної області; - здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та 	<ul style="list-style-type: none"> - розкрити сутнісні риси культури повсякденності як важливої сфери життєдіяльності людини; - показати динаміку і своєрідність культури повсякденності народів Європи в різні періоди історії; - здатність аналізувати культурні процеси повсякденності; 	Лекції, семінари, самостійна робота	014 Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	V-VI семестр

			соціальних наук щодо вивчення повсякденності народів Західної, Центральної та Східної Європи; - розглядати проблему дослідження історії повсякденності з використанням відповідних джерел і бібліографії; - усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в епоху Середньовіччя, Відродження, Модерний час	- з'ясувати мотивацію дій індивідів і наблизитися до їхнього розуміння через «діалог» із джерелом; - знання джерел зарубіжної, слов'янської історіографії, основних принципів та методики їхнього аналізу та використання в науковій роботі				
--	--	--	---	--	--	--	--	--

Кочові народи Північного Причорномор'я за доби раннього залізного віку

Кафедра історії України та всесвітньої історії	викладач Панченко К.І.	викладач Панченко К.І.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Здатність</i> зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. • <i>Здатність</i> до абстрактного мислення, 	Знати найважливіші факти давнього історичного минулого українського народу та історії людства загалом. Усвідомлювати взаємодію різних культур на теренах України протягом історичного розвитку. Розуміти важливість мультикультурності. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами	Лекції, семінарські заняття, проектна робота, навчально-дослідницькі завдання	Усі спеціальності, за якими здійснюється підготовка в ЦДУ	Повна загальна освіта	II-VII семестр
--	------------------------	------------------------	---	---	---	---	-----------------------	----------------

			<p>аналізу і синтезу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Здатність</i> спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. • <i>Здатність</i> до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. • <i>Здатність</i> працювати в команді. 	<p>Розуміти проблеми практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної культурної спадщини. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Повсякденне життя стародавніх цивілізацій

Кафедра історії України та всесвітньої історії	к.і.н., доцент Пономаренко Л.В.	к.і.н., доцент Пономаренко Л.В.	<p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії;</p> <p>- навички використання інформаційних та комунікативних технологій;</p> <p>- цінування та повага різноманітності та мультикультурності</p> <p>- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p>	<p>Вивчаючи запропонований курс, ми не будемо запам'ятовувати дати та події, аналізувати політичні та економічні процеси, натомість, ознайомимось із життям людей через фасони одягу, їхнього харчування, прикрас, міфологічних уявлень та релігії.</p>	Лекції, семінарські заняття, проблемні заняття	Всі галузі знань	Базовий шкільний рівень знань	II-IV семестр
--	---------------------------------	---------------------------------	--	---	--	------------------	-------------------------------	---------------

Жінки в історії країн Європи та Америки (XIX – XXI ст.)

Кафедра	к.іст.н,	к.іст.н,	- здатність до пошуку	- простежувати	Лекції, семінар,	014.Середня	Базовий	V-VI семестр
---------	----------	----------	-----------------------	----------------	------------------	-------------	---------	--------------

історії України та всесвітньої історії	доцент Бабак О.І.	доцент Бабак О.І.	та аналізу інформації різних джерел; - володіти категоріально-понятійним апаратом та хронологією; - сформувати гендерну компетентність; - здатність застосовувати біографічну прагматику у прикладних дослідженнях через діяльність видатних жінок у політиці, економіці, науці, культурі	основні тенденції, проблеми і перспективи розвитку жіночого руху; - визначати в контексті європейського культурно-цивілізаційного процесу, роль боротьби за емансипацію жінок; - простежувати основні напрями жіночого руху; - вміти розрізняти ідейні засади та методи реалізації європейського жіночого руху; - критично оцінювати успіхи та проблеми на шляху гендерної рівності	проектна робота	освіта (Історія)	шкільний рівень знань	
--	----------------------	----------------------	--	---	-----------------	------------------	-----------------------	--

Історія світових археологічних відкриттів

Кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н, доцент Козир І.А.	к.іст.н, доцент Козир І.А.	здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій;	знати найважливіші факти історичного минулого українського народу та історії людства загалом, мити більш глибокі знання про період стародавньої історії; - володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими	Лекції, семінарські заняття, проектна робота, навчально-дослідницькі завдання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта	Базовий шкільний рівень знань	II-VI семестр
--	----------------------------------	----------------------------------	--	---	---	--	-------------------------------	---------------

			<ul style="list-style-type: none"> - здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; - здатність працювати в команді 	<ul style="list-style-type: none"> термінами, прийнятими у фаховому середовищі; - розуміти проблеми практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної культурної спадщини; - застосовувати сучасні методики у дослідницькій діяльності 				
Шкільний курс «Історія: Україна і світ (НУШ)»								
Кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н, доцент Бабак О.І.	к.іст.н, доцент Бабак О.І.	<p>Здатність усвідомлювати процеси в історії України як складову світового культурного, економічного та політичного простору, усвідомлення розвитку громадянського суспільства в Україні, інтеграції нашої держави у систему європейських і світових цінностей.</p> <p>Зміст дисципліни зосереджений на розвитку і соціалізації особистості, формування її національної самосвідомості, громадянської позиції, загальної культури, світоглядних орієнтирів, критичного</p>	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання історичних джерел, документів, - підготовку проєктів, есе, презентацій, - розробка практичних завдань, націлених на розвиток у здобувачів аналітичних здібностей 	Лекції, практичні заняття	Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	VI семестр

			мислення, творчих здібностей, дослідницьких навичок					
Практикум: освітні методики в НУШ								
Кафедра історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Бабак О.І.	к.іст.н., доцент Бабак О.І.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	студенти опанують методики викладання та специфіку навчання у НУШ	Лекції, практичні заняття	Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	VII семестр
Історична географія України								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Студент зможе відтворювати знання з історичної географії, необхідні для професійної підготовки; формувати просторову компетентність учнів картографічними засобами; давати самостійний критичний та аргументований аналіз картографічних матеріалів; виокремлювати головні етапи формування територіальних меж та регіональний розподіл політичних, етнічних та суспільно-економічних утворень у різні історичні епохи (за хронологічним принципом); використовувати	Лекції, семінари, практичні заняття з контурними та інтерактивними картами	Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	II-III семестр

				сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності				
Історія суспільно-політичної думки України								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Формування у студентів уяви про фактори розвитку суспільно-політичної традиції, здобутки вітчизняної думки, ідей національного державотворення, причини існування історичних міфів та культів	Лекції, семінари, дискусії, диспути	Середня освіта (Історія) Середня освіта (Українська мова і література)	Базовий шкільний рівень знань	II-VIII семестр
Історія української соборності								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Студент зможе визначати та пояснювати проблеми єдності українців у історичній ретроспективі, зокрема у XIX – XX ст., розвінчувати міфи про різниці між західними і східними українцями	Лекції, семінари, дискусії, диспути	Середня освіта (Історія) Середня освіта (Українська мова і література)	Базовий шкільний рівень знань	II-VIII семестр
Методика вивчення контроверсійних питань історії								
Історії України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	к.іст.н., доцент Вівсяна І.А.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Студент зможе пояснювати спірні питання історії, використовуючи об'єктивні підходи, толерантність та історизм, використовувати методики критичного мислення, медіа	Лекції, семінари, дискусії, диспути, дебати, проектна робота	Середня освіта (Історія)	Базовий шкільний рівень знань	VII-VIII століття

				грамотності.				
Історичне краєзнавство								
Історія України та всесвітньої історії	к.іст.н., доцент Чорний О.В.	к.іст.н., доцент Чорний О.В.	здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій; - здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; - здатність працювати в команді	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу, а також мати більш глибокі знання про певний період або проблему (в тому числі з краєзнавства) Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов	Лекції, практичні заняття	Середня освіта (Історія) + усі спеціальності	Базовий шкільний рівень знань	II-V семестр